

**Maladi Kowonaviris 2019 (COVID-19) KESYON YO SOUVAN
POZE POU Kominote Lekòl
Jeneral**

K (Kesyon): Gen yon ka ki konfime nan kominote lekòl mwen an, menm si m pa konnen si m te entè-aji ak moun lan. Èske m ta dwe enkyete?

R (Repons): Pou endividi ki ansante, DPH rekòmande limite kontak sosyal pandan w ap pratike distans sosyal ak lòt moun (kanpe a sis (6) pye distans) epi jwenn mwayen altènatif pou salye moun ki pa enplike bay lanmen ak pratike bon ijyèn pou men ak touse. Men, endividi ki gen risk ki elve, sa enkli moun ki gen 60 lane epi pi gran ak lòt moun ki gen kondisyon sante kwonik pre-ekzistan, yo mande pou yo rete lakay yo pou limite ekspozisyon yo a mikwòb. Pou endividi ki ansante, DPH rekòmande kontwòle tout sentòm posib epi si yo parèt, pou kontakte doktè ou an pou plis konsèy.

K: Kisa m ta dwe fè si m te antre an kontak ak yon moun yo konfime ki gen COVID-19?

R: Si ou ansante epi ou pa gen pyès sentòm men ou te rankontre prè (ou te nan 6 pye distans pou plis pase 10 minit) ak endividi an, DPH rekòmande pou rete lakay ou pou 14 jou, epi pran prekosyon pou w pran distans ou ak manm fanmi w.

Si w vin devlope sentòm, patikilyèman lafyèv, tous ak respirasyon kout, rete lakay ou, epi kontakte doktè premye swen ou an pou konsèy konsènan sentòm yo ak pwochen etap yo.

Si w pa gen yon doktè swen primè epi w gen asirans, ou ka kontakte konpayi asirans nan nimewo ki ekri sou do kat asirans ou an pou idantifye yon doktè ki rete tou prè w. Ou ka chache konsèy tou nan men liy enfimye an atravè konpayi asirans ou an.

Si w pa gen asirans sante, ou ka rele yon Sant Sante Ki Federalman Kalifye (Federally Qualified Health Center, FQHC) ki tou prè ou an.

K: Gen youn nan anplwaye m yo ki gen yon kontak pwòch (frè oubyen sè, epou, kòlèg, pitit) ki se yon ka konfime pou COVID-19. Èske m ta dwe avèti moun ki te antre an kontak ak moun sa a pandan semèn pase a?

R: Ou pa oblije kontakte endividi ki ekspoze yo ke w konnen yo, men ou ka chwazi ofri konsèy adisyonèl bay endividi ki gen pi gwo risk, sa enkli moun ki gen kondisyon sante pre-ekzistan oubyen ki gen plis pase 60 ane. Tout manm nan kominote lekòl la ta dwe swiv rekòmandasyon pou distans sosyal sofsi sentòm vin parèt. Anplis, li vitalman enpòtan pou pwoteje idantite pèsònèl manm estaf ou an.

K: Gen youn nan moun nan estaf mwen an ki fè eksperyans sentòm COVID -19. Èske m dwe kite moun sa lwen biwo a pandan 2 semèn?

R: DPH rekòmande kèlkeswa anplwaye ki montre sentòm ta dwe retounen lakay yo epi ou dwe konseye l pou chache swen medikal imedyatman. Yo ta dwe ekzije anplwaye a pou l rete lakay li jiskaske li pa montre sentòm yo ankò.

K: Kiyès ki pi a risk pou COVID-19?

Repons: Moun ki kondisyon sante pre-ekzistan, tankou maladi kadyak, dyabèt, oubyen maladi poumon, se yo ki plis andanje ak moun ki gen plis pase 60 lane. Ou ka jwenn plis enfòmasyon sou popilasyon ki kouri gwo danje nan: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/specific-groups/high-risk-complications.html>.

K: Yon kòlèg te ak yon moun ki te vin konfime li gen COVID-19 jis yè? Kòlèg sa a te ofri yon dòmi-lakay pou zanmi pitit fi li an pandan wikenn lan. Èske zanmi sa yo andanje?

R: Tipikman, sèlman moun ki te gen yon ekspozisyon pwolonje ak endividi ki enfekte ki kouri pi gwo danje pou yo vin malad. Nan moman sa a, DPH ta rekòmande endividi ki ansante pratike distans sosyal epi bon abitud ijyèn, epi pou kontakte yon doktè si sentòm vin parèt.

K: Mwen santi m malad ak sentòm yo dekri yo. Kisa m ta dwe fè?

R: Si w vin devlope sentòm, patikilyèman ak lafyèv ak tous ak respirasyon kout, rete lakay ou, epi kontakte founisè swen primè ou pou konsèy konsènan sentòm ak pwochen etap.

Si w santi yon ijans ki menase lavi w, tankou ou pa ka respire, rele 911 imedyatman.

K: Kijan nou ta dwe pratike distans sosyal nan katye nou, sa enkli pou timoun ak zanmi yo?

R: DPH rekòmande:

- Evite rasanbleman gwoup pou etidyan, sa enkli dòmi-lakay, randevou pou jwe, fèt, oubyen gwoup adolesan.
- Pou moun ki bezwen ki bezwen gadri pou timoun, eseye limite kantite entè-aksyon ak fanmi ki enplike jan sa posib.
- Si w ap sosyalize ak lòt moun, kenbe yon distans 6 pye ant endividi ki pa fè pati fanmi imedya ou.

- Sonje si w deyo ap mache, monte mòn, monte bisiklèt, oubyen lòt aktivite, li enpòtan pou toujou kenbe distans 6 pye ant moun ki pa fè pati fanmi imedya ou epi pou limite gwosè gwoup la.

K: Kiyès m ka kontakte pou plis enfòmasyon?

R: Pou enfòmasyon jeneral, tanpri kontakte DPH nan 1-866-408-1899 oubyen voye imel pou nou nan DPHCall@delaware.gov. Endividi ki gen difikilte pou tande ka rele 7-1-1.

Tès

K: Mwen pa gen pyès sentòm ki konsistan ak COVID-19, men mwen te eskpoze. Èske mwen ta dwe teste?

R: Yo pa rekòmande teste pou kowonavirus pou endividi ki pa gen sentòm maladi an.

K: Mwen gen sentòm ki konsistan ak COVID-19 epi mwen te ekspoze. Kisa m ta dwe atann de tès la?

R: Pou endividi ki gen sentòm maladi a (lafyè ak tous, oubyen respirasyon kout) founisè medikal yo pral ramase espesimèn epi teste nan oswa yon laboratwa komèsyal oubyen yon Laboratwa Sante Piblik. Founisè medikal dwe pran espesimèn pou teste, yo pap pran espesimèn nan laboratwa DPH oubyen nan laboratwa komèsyal. Founisè medikal dwe evalye pasyan epi elimine lòt koz maladi anpremye anvan yo rekòmande fè tès pou COVID-19

K: Ki kote m ka ale pou fè tès epi akisa pou m atann mwen?

R: Nan moman sa, yo ofri tès anfonksyon de evalyasyon medikal. Moun ki gen founisè swen sante primè, ta dwe kontakte founisè sa a pou plis konsèy. Endividi ki pa gen founisè swen primè ka kontakte Sant Apèl DPH la nan : 866-408-1899 pou depistaj ak lòt kesyon. Yo ka fè tès yo tou nan Konte New Castle atravè endikasyon medikal nan ChristianaCare nan Sant Rekòmandasyon Founisè, ki lokalize nan Sant Swen Sante Christiana ki nan 200 Hygeia Drive, Newark, DE-19713. Sant lan pral opere pandan materyèl tès yo disponib.

Sant Rekòmandasyon Founisè Swen Christiana (Christiana Care Provider Referral Center) se PA yon etablisman pou konsiltasyon san randevou. Se sèlman pasyan founisè yo te refere epi ki gen nan posesyon yo (fizikman oubyen elektwonikman) yon kòmman tès pral resevwa tès.

- Pasyan yo pral bezwen vini nan lokal tès lan ak Idantifikasyon ansanm ak kat asirans yo tou.
- Pasyan yo dwe rezève yon tan pou tès la epi anrejistre davans randevou yo sou Entènèt: christianacare.org/prc.
- Biwo founisè yo ka rezève yon tan pou tès nan non pasyan yo ki pa kapab oubyen ki pa gen aksè a yon òdinatè. Se sèlman sou Entènèt yo ka fè rezèvasyon yo epi yo pral

sèlman disponib pou randevou nan menm jou oubyen nan jou-apre a.

- Enfòmasyon nan men ChristianaCare nan:
<https://christianacare.org/forhealthprofessionals/covid-19/>.
- Yo pral kominike rezilta tèst yo nan de a senk jou bay founisè ki te refere w lan, ki responsab pou delivre rezilta yo bay pasyan yo.

Tretman

K: Kijan yo trete COVID-19?

R: Pa gen pyès tretman antiviral yo rekòmande pou enfeksyon COVID-19 nan moman sa a. Pandan nan kèk ka maladi a ka grav epi mande ospitalize, anpil endividi ki enfekte ak COVID-19 refè lè yo repoze, bwè anpil likid ak pran medikaman pou diminye doulè ak lafyèv.

Netwayaj

K: Kijan m ka sèten nou te netwaye an pwofondè etablisman lekòl nou an sifizaman?

R: CDC rekòmande netwaye sifas yo touche souvan, epi li souliye: "evidans aktyèl sijere nouvo kowonaviris ka rete vivan pandan plizyè èdtan jiska plizyè jou sou sifas ki fèt nan yon varyete materyèl. Netwayaj sifas ki vizibman sal alaswit fè dezenfeksyon se yon meye mezi pratik pou prevansyon COVID-19 ak lòt maladi respiratwa viral nan anviwònman kominote."

Rekòmandasyon konplè pou Netwayaj ak Dezenfeksyon Anviwònmanal nan men CDC disponib nan:

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/organizations/cleaning-disinfection.html>